

Papiston päivät Yours Truly – pappi palveluksessa

Helsinki Congress Paasitorni 2.-3.10.2012

Saarna messussa Kallion kirkossa 2.10. klo 17

Eija Nivala

Mark. 7: 5-13

Fariseukset ja lainopettajat kysyivät Jeesukselta: »Miksi sinun opetuslapsesi eivät elä isien perinnäissääntöjen mukaan, vaan aterioivat epäpuhtain käsin?»

Hän vastasi heille: »Te tekopyhät! Oikein on Jesaja teistä ennustanut. Onhan kirjoitettu:

*- Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan,
mutta sen sydän on kaukana minusta.*

Turhaan he minua palvelevat,

kun opettavat oppejaan,

ihmisten tekemiä käskyjä.

Te olette hylänneet Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäissääntöjä.»

Ei tullut halleluja-säettä evankeliumin jälkeen. Vain hetki sitten piispa Rimbo sanoi Paasitornissa, ettei Jumalan kohtaaminen ole aina helppoa ja mukavaa. Tämän tekstin äärellä tuo ajatus tulee heti todeksi. Eikö olisi ollut ihan kohtuullinen toive, että me Jumalan palvelukseen kutsutut ja suostuneet ja yhteiseen jumalanpalvelukseen kokoontuneet papit olisimme saaneet kohdata tänään lempeän Jeesuksen. Joka kauniin rukouslaulumme lomaan sanoisi: *Kiitos. Sinun palveluksesi kelpaa. Levähdä rauhassa. Minä siunaan sinua.* Jotain hyvää ja kaunista tai ainakin armon vakuutuksen kuulemista olisi ollut kohtuullista odottaa. Kovia sanoja kuulemme kyllyiksi muualla.

Mutta ei. Heti kun Jeesus sähähtää ensimmäiset sanansa, tiedän, missä on minun paikkani. *”Te tekopyhät.”* Jesajan sanoja lainaten hän tuomitsee palveluksemme turhaksi. Sydän on kaukana Jumalasta.

Jälleen kerran Jeesus on napit vastakkain fariseusten ja lainopettajien kanssa. Eikö tuo tilanne olisi hedelmällisempi, jos Jeesus ohittaisi esitetyn kysymyksen piikikkään sävyn ja vastaisi provosoitumatta ja asiallisesti? Selittäisi kärsivällisesti, miksi opetuslasten kädet nyt tällä kertaa jäivät pesemättä. Tai miksi se nyt hänen mielestään ei ole niin oleellista.

Meillä kädet kyllä pestään niin usein, että siitä me emme jää kiinni, mutta meilläkin on omat kysymyksemme. Pappina ja muutenkin. Mikä seurakunta säilyy ja mikä ei? Vastaako vaatavuusryhmään sijoittelu todellista tehtävänkuvaa? Miten meidän pitäisi pukeutua? Käytetäänkö teillä korporaaliinaa ehtoollisen vieton syventämiseksi? Kuka kelpaa ja millä perusteella? Mihin joukkoon sinä kuulut, ja mihin minä? Huulten puhetta ja kirjoitettua sanaa on paljon. Mitähän Jeesus sanoisi keskustelujamme kuunnellessaan tai sosiaalisen median syövereihin uppoutuessaan?

Jeesus ei ole sovinnainen, vaan hän sanoo sanottavansa terävästi ja kirkkaasti, niin että se syöpyy kuulijoiden mieleen, eikä sanoma jää epäselväksi. Yhdellä lauseella hän tekee tyhjäksi niin ihmisten tekemät säännöt kuin oikeassa olevien aseman. *”Te olette hylänneet Jumalan käskyn.”*

Jumalan käsky? Onko se Jumalan tahto vai jopa itse Jumala, joka on tullut hylätyksi? Lutherin Vähässä katekismuksessa joka ainoa käskyn selitys alkaa sanoilla *”Meidän tulee yli kaiken pelätä ja rakastaa Jumalaa.”* Tästä seuraa kaikki muu hyvä, jos on seuratakseen.

Tätäkö Jumala syvimmältään tahtoo ja Jeesuskin perää? Tämäkö on ihmisen elämän tarkoitus: Pelätä ja rakastaa? Muistan kyllä ensimmäisen käskyn: *”Minä olen Herra sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita Jumalia.”* Vielä muistutetaan: *”Minä olen kiivas Jumala.”* Äärimmäisyyteen asti Jumala on ihmistä tuon

käskyn kanssa testannut. Viime hetkellä uskollinen ja kuuliainen Abraham sai kuulla: *”Älä koske poikaan... Nyt minä tiedän, että sinä pelkää ja rakastat Jumalaa.”*

Muutama viikko sitten koin erityisellä tavalla, että olin jälleen kasvotusten paitsi Jumalan ja ihmisten myös elämän ja kuoleman kanssa. Pienen arkun ja haudan äärelle oli kokoontunut kuolleena syntyneen lapsen hiljainen saattojoukko. Edessäni oli äiti, isä, sisarukset ja isovanhemmat, jotka olivat elämässään oppineet luottamaan Jumalan hyvyyteen. Nyt tuo usko ja luottamus on koetteilla. Ei näitä tilanteita tule pienen maalaisseurakunnan papille usein. Enkä usko tai toivo, että harjoituskaan tekisi mestaria. Mitä tuossa hetkessä saattaa muuta kuin seistä rinnalla, siunata ja pyytää, että Jumala kääntyisi meidän puoleemme ja katsoisi myös surun ja pettymyksen alas painamiin kasvoihin.

Jumalan pelko asettaa ihmisen omalle paikalleen – papinkin. Se saa tunnustamaan, että Jumala on Jumala. Jumalanpalveluksen alussa usein sanomme ja kuulemme, että olemme tulleet Jumalan kasvojen eteen. Uskomme siis Jumalaan, jolla on kasvot. Edelleen sanomme, että Jumala on pyhä ja me olemme syntisiä. Siinä on meidän paikkamme. Siinä toivomme, että Jumala kääntäisi kasvonsa meidän puoleemme ja rakastaisi.

Miten tahansa elämä kuljettaa, toivomme tulevamme nähdyiksi ja hyväksytyiksi. Rakastetuksi tulemisen tarve herää ihmisessä itsestään. Se ei vaadi käskyä niin kuin rakkaus vaati. Siksi se on enemmän. Meidän oma Jumalan rakastamisemme onkin kai lähinnä rakastetuksi tulemisen toivomista ja armon kerjäämistä. Siihen uskoon tarrautumista, että kaikki on Jumalan varassa ja se riittää.

Rakkaudelle on annettu toinenkin kohde. *”Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.”* Ihminen on olemassa toista ihmistä varten. Lähimmäiselläkin on kasvot, joita rakkaus etsii.

Kaksi viikkoa sitten sain olla kuulemassa, kun Luterilaisen maailmanliiton presidentti Munib Younan vieraili Suomessa. Tervehdyksessään hän toi esille vakavan huolensa Syyrian tilanteesta. Hän puhui Jerusalemissa asuvan arabikristityn näkökulmasta ja sanoi, että hänen sydämensä vuotaa verta, kun hän näkee syyrialaisien virtaavan pakolaisleireihin ja kärsivän maan rajalla. Hän kiitti rukouksesta ja vierellä kulkemisesta. *”Meidän tehtävämme on teidän, ja teidän tehtävänne on meidän. Älkää jättäkö meitä yksin”*, hän vetosi. Tänään meillä on mahdollisuus muistaa kärsiviä veljiämme ja sisariamme, kun kannamme kolehdin Kirkon ulkomaanavun katastrofirahastolle. Kun yksi jäsen kärsii, koko ruumis kärsii.

Toiseksi piispa Younan muistutti meitä kahtalaisesta tehtävästämme julistavana ja palvelevana kirkkona. Hän tiedosti hyvin huolestamme oman kirkkomme jäsenkadosta, mutta näki, että meillä on kirkon johtajina, pappeina ja jäseninä tähän vain kovin rajallinen vaikutusmahdollisuus. *”Korostakaa edelleen sitä, minkä Jumala on teille suonut ja lahjoittanut. Numerot saattavat muuttua, mutta Jumalan sana on aina elinvoimaista”*, hän sanoi. Silti hän kehotti kysymään kirkossa myös vaikeita kysymyksiä. Teemmekö yksin ja yhdessä voitavamme? Miten täytämme lähetyskäskyn? Tuemmeko ja rohkaisemmeko tarvitsevaa? Välitämmekö? Itse tiivistäisin ja lisäisin: Onko kirkko minulle ja meille rakas?

Kirjassaan Pappi? piispa Eero Huovinen kuvaa papin tehtävän moninaisuutta. Kaksi ensimmäistä otsikkoa sisältävät mielestäni rakkauden ja papin työn kaksi keskeistä ulottuvuutta. Pappi on sekä Jumalan orja että ihmisten palvelija. Jumalan orja ei rakasta ja palvele isäntäänsä pelosta ja pakosta, vaan armosta ja vapaana. Itse rakastettuna hän ruokkii ja rakastaa. Amen.